

БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ, АДМІНІСТРУВАННЯ ТА МІЖНАРОДНОЇ
ЕКОНОМІКИ

	<p style="text-align: center;">СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЛІДЕРСТВО ТА КОМАНДОТВОРЕННЯ»</p> <p>Галузь знань: Н Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина Спеціальність: Н4 «Лісове господарство» Освітня програма «Лісове господарство»</p>
<p>Рівень вищої освіти</p>	<p>перший (бакалаврський)</p>
<p>Компонент освітньої програми: обов'язковий</p>	<p>Обов'язковий</p>
<p>Кількість кредитів ECTS /загальна кількість годин</p>	<p>3 кредити /90 годин</p>
<p>Семестр</p>	<p>8</p>
<p>Форма контролю</p>	<p>залік</p>
<p>Мова викладання</p>	<p>українська</p>
<p>Профайл викладача</p> 	<p>Сокольська Тетяна Вікторівна Посада: завідувач кафедри публічного управління, адміністрування та міжнародної економіки Вчене звання: професор Науковий ступінь: доктор економічних наук https://orcid.org/0000-0001-5420-8569 https://scholar.google.com/citations?user=9qf7TBwAAAAJ&hl=ru Робоче місце: навчальний корпус №4 (пл. Соборна, 8/1), 133^a ауд. (кабінет завідувача кафедри публічного управління, адміністрування та міжнародної економіки). E-mail: sokolska.tetyana@btsau.edu.ua Зв'язок з викладачем: відповідно до графіку консультацій, поданого на стенді кафедри</p>
<p>Опис дисципліни</p>	<p>На вивчення дисципліни для денної форми навчання виділено всього 90 академічних годин (3 кредити ECTS), у т. ч. аудиторних – 48 годин (лекції – 16, практичні заняття – 32), самостійна робота студентів – 42 години.</p>
<p>Передумови для вивчення дисципліни</p>	<p>Нормативна навчальна дисципліна «Лідерство та командотворення» базується на знаннях таких дисциплін, як «Основи фахової підготовки», «Історія української державності та національної культури», «Філософія», «Економіка лісового господарства», вивчених на 1-му курсі та у першому семестрі 4-го курсу.</p>
<p>Мета вивчення дисципліни</p>	<p>Метою вивчення дисципліни «Лідерство та командотворення» є формування у студентів системи знань, умінь та навичок з теорії і практики лідерства та командотворення, розвиток здатності ефективно організовувати та координувати діяльність колективів у сфері лісового господарства.</p>
<p>Формат дисципліни</p>	<p>Для денної форми навчання — формат <i>face-to-face</i> із застосуванням мультимедійних засобів. За необхідності (індивідуальний графік, дистанційна форми навчання та ін.) – змішане навчання з використанням навчальної платформи <i>Moodle</i>, сервісів <i>ZOOM</i>, <i>Google Meet</i>, мобільних додатків.</p>
<p>Компетентності відповідно до Стандарту вищої освіти</p>	<p>ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі лісового і мисливського господарства або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів лісівничої науки і характеризується комплексністю та відповідністю природних зональних умов.</p>

	<p>ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК 3. Цінування та повага до різноманітності та мультикультурності.</p> <p>ЗК 6. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК 7. Знання і розуміння предметної області та розуміння професії.</p> <p>ЗК 8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК 12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ФК 10. Здатність організувати роботу малих колективів виконавців.</p> <p>ФК 11. Здатність планувати й реалізовувати ефективні заходи з організації господарства, підвищення продуктивності насаджень та їх біологічної стійкості, ощадливого на екологічних засадах, використання лісових ресурсів.</p> <p>ФК 12. Екологічні мислення і свідомість, ставлення до природи як унікальної цінності, що забезпечує умови проживання людства, особиста відповідальність за стан довкілля на місцевому, регіональному, національному і глобальному рівнях.</p>
Програмні результати навчання відповідно до Стандарту вищої освіти	<p>ПРН 2. Прагнути до самоорганізації та самоосвіти.</p> <p>ПРН 4. Володіти базовими гуманітарними, природничо-науковими та професійними знаннями для вирішення завдань з організації та ведення лісового господарства.</p> <p>ПРН 13. Демонструвати повагу до етичних принципів та формувати етичні засади співпраці в колективі.</p> <p>ПРН 16. Організувати результативні та безпечні умови праці.</p> <p>ПРН 17. Використовувати інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності.</p>
Структура курсу	<p>Змістовий модуль 1. Основи лідерства, командотворення та ефективної комунікації</p> <p>Тема 1.1. Принципи академічної доброчесності. Лідерство в сучасній управлінській парадигмі. Принципи академічної доброчесності.</p> <p>Тема 1.2. Особистісні та професійні якості лідера у лісовій сфері.</p> <p>Тема 1.3. Стил і моделі лідерства в управлінні колективом.</p> <p>Тема 1.4. Формування та розвиток команди.</p> <p>Тема 1.5. Згуртування колективу та формування командного духу.</p> <p>Тема 1.6. Мотивація та стимулювання ефективної командної діяльності.</p> <p>Тема 1.7. Комунікація та взаємодія в команді.</p> <p>Тема 1.8. Прийняття управлінських рішень у колективі.</p> <p>Змістовий модуль 2. Практика ефективного управління на засадах лідерства</p> <p>Тема 2.1. Імідж лідера і його сприйняття.</p> <p>Тема 2.2. Управління конфліктами в процесі командотворення, роль лідера у вирішенні конфліктів.</p> <p>Тема 2.3. Організація та управління малими і середніми колективами.</p> <p>Тема 2.4. Етика лідера та культура управління у професійній діяльності.</p> <p>Тема 2.5. Корпоративна культура та доброчесність: практичні аспекти.</p> <p>Тема 2.6. Екологічне лідерство та принципи сталого розвитку.</p> <p>Тема 2.7. Лідерство та впровадження інновацій у професійній діяльності.</p> <p>Тема 2.8. Оцінювання ефективності роботи лідера та команди.</p>
Методи навчання	<p>Методи навчання ґрунтуються на принципах студентоцентризму та індивідуально-особистісного підходу; реалізуються через навчання на основі досліджень, посилення творчої спрямованості у формі комбінації лекцій, практичних занять, самостійної роботи з використанням елементів дистанційного навчання, в тому числі в системі Moodle.</p> <p>Під час лекційного курсу застосовуються репродуктивний, евристичний, дослідницький та пояснювально-ілюстративний методи (лекція-презентація, лекція-дискусія). Також застосовуються слайдові презентації. Широко використовується метод проблемного викладення матеріалу.</p> <p>На практичних заняттях використовується здебільшого евристичний або дослідницький методи навчання. Заняття проводяться у вигляді практикумів з елементами стратегій критичного мислення (мозковий штурм, рольові ігри,</p>

	<p>дискусія, круглий стіл, інтерактивна групова робота). Застосування цих форм і методів дає можливість значно активізувати навчальний процес з дисципліни, систематизувати і поглибити знання, уміння та навички у здобувачів.</p> <p>У разі дистанційного і змішаного навчання використовуються навчальна платформа Moodle Білоцерківського НАУ, онлайн-платформи ZOOM, Microsoft Team, Google Meet, електронна пошта, мобільні додатки.</p>
<p>Політика курсу</p>	<p>Політика щодо академічної доброчесності: очікується, що письмові роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями, допускається цитування науковців та інших авторів, за умови їх відповідного оформлення. При виявленні ознак академічної недоброчесності, здобувачі вищої освіти притягуються до різних форм відповідальності відповідно до Положення про академічну доброчесність у БНАУ (http://surl.li/phls).</p> <p>Політика щодо відвідування занять: очікується, що здобувачі відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Вони мають поінформувати викладача про неможливість відвідати заняття. Відпрацювання пропущених занять згідно графіку консультацій викладача. За об'єктивних причин навчання може відбуватись в онлайн режимі.</p> <p>Політика щодо дедлайнів і перескладання: студенти мають дотримуватись термінів виконання усіх видів робіт.</p> <p>Політика щодо виконання завдань: позитивно оцінюється відповідальність, старанність, креативність.</p> <p>Політика оцінювання: засоби та критерії оцінювання прописані в робочій програмі дисципліни, розміщеної на платформі Е-навчання Білоцерківського НАУ (Moodle).</p> <p>Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній / інформальній освіті здійснюється відповідно до чинного Положення про порядок визнання результатів навчання, отриманих шляхом неформальної та/або інформальної освіти у Білоцерківському національному аграрному університеті https://education.btsau.edu.ua/sites/default/files/DOC/pologenua/polog_neformal_osvita_2024.pdf</p>
<p>Рекомендовані джерела інформації</p>	<p style="text-align: center;"><u>Основна література</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Михаліцька Н. Я., Яцик М. Р. Лідерство та комунікації в організації: навчальний посібник. упорядники: Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2024. 512 с. 2. Федулова С. О. Сучасні стратегії лідерства: міжнародний аспект: навч. посіб. Дніпро : Університет імені Альфреда Нобеля, 2023. 80 с. 3. Войтко С.В. Мельниченко А.А. Лідерство та антикризовий менеджмент : підручник. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2021. 194 с. 4. Кифяк В. Інструменти командотворення. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т імені Юрія Федьковича, 2022. 165 с. 5. Страпчук С. І., Миколенко О. П., Попова І. А., Пустова В. В. Менеджмент: навчальний посібник. Вид. 2-ге переробл. і допов. Львів : «Новий Світ-2000», 2025. 356 с. 6. Нестуля О.О., Нестуля С.І. Основи лідерства. Наукові концепції (від найдавніших часів до середини ХХ ст.): навч.посіб . Полтава: ПУЕТ, 2016. 227 с. 7. Леськів Г. З., Левків Г. Я., Бліхар М. М. та ін. Самоменеджмент: навчальний посібник. Львів: Львівський державний університет внут рішніх справ, 2021. 280 с. <p style="text-align: center;"><u>Допоміжна література</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кононець М. О. Психологія лідерства: навчальний посібник / за заг. ред. О. В. Винославської. К. : КВІЦ, 2020. 252 с. 2. Коропецька О. М. Психологічні основи професійної орієнтації та самореалізації особистості: навчальний посібник. К. : КНТ, 2018. 438. 3. Іцхак Адізес «Командне лідерство. Як порозумітися з будь-яким менеджером. Переклад з англ.С.Сарвіра.«Наш формат», 2019. 312 с. URL: https://lnk.ua/8zeGgJver. 4. Гончарук Н. Т., Комарова К.В. Лідерство на публічній службі:

- навчальний наочний посібник. Дніпро: НТУ «Дніпровська політехніка», 2023. 208 слайдів. URL: <https://surl.li/hdydhw>.
5. Гончаренко К. Тренди лідерства – 2025: людські зв'язки – каталізатор майбутнього успіху. URL: <https://budni.robota.ua/hr/trendi-liderstva-2025-lyudski-zv-yazki-katalizator-maybutnogo-uspihu>.
 6. Нежинська О.О. Лідерство та керівництво: психологічний дискурс: монографія. Київ : ОЛДІ-ПЛЮС. 2020. 264 с.
 7. Чернякова О., Гришко О., Палій А. Коучинг і тренінг як інструменти розвитку лідерських якостей. Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2025. Серія: Психологія, (1), 106-111. <https://doi.org/10.32782/psy-visnyk/2025.1.19>.
 8. Романовський О.Г., Шаполова В.В., Квасник О.В., Гура Т.В. Психологія тимблдингу: навчальний посібник. Харків: «Друкарня Мадрид». 2017. 92 с.
 9. Lussier R. N., Achua C. F. Leadership: Theory, Application, Skill Development (2nd ed.). Eagan, MN: Thomson-West. 2004.
 10. Sohmen, V.S. Leadership and Teamwork: Two Sides of the Same Coin. Journal of IT and Economic Development, 2013. 4(2), 1-18. URL: https://www.researchgate.net/publication/302496350_Leadership_and_teamwork_Two_sides_of_the_same_coin.
 11. Посібник із 5 етапів розвитку команди з найкращими порадами/ URL: <https://ahaslides.com/uk/blog/stages-of-team-development>.
 12. Койл Деніел. Культурний код. Секрети успішної взаємодії в команді; пер. з англ. Олександра Асташова. Київ : Наш формат, 2023. 201 с.
 13. Синегуб Петро Сергійович. Температурний режим компанії 36,6 : фундамент корпоративної культури компанії. Харків : Vivat Publishing, 2021. 206 с.
 14. Адізес Іцхак Кальдерон. Стилі хорошого і поганого. пер. з англ. Валерія Глінка. Київ : Наш формат, 2020. 222 с.
 15. Горовіц Бен. Ви те, що ви робите. Як створити корпоративну культуру ; пер. з англ. Валерія Глінка. Київ : Наш формат, 2020. 219 с.
 16. T.V. Sokolska, H.V. Dzhegur, S.P. Polishchuk, S.V. Lobachova. The importance of human capital in the formation of capable united territorial communities of Ukraine. Аспекти публічного управління. Дніпро, 2021. Вип.9 №.5 С. 36-46. DOI: 10.15421/152146.
 17. Hejkrlik J., Chaloupkova P., Sokolska T. [The role of transformational leadership and leaders' skills for new agricultural cooperatives in post-soviet countries](#). [Annals of Public and Cooperative Economics](#), Wiley Blackwell, 2023. vol. 94(1), p. 109-129.
- Адреси сайтів в INTERNET**
1. Державне агентство лісових ресурсів України. URL: <https://forest.gov.ua>.
 2. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади в Україні. URL: <https://www.kmu.gov.ua>.
 3. Кайлас АЕРО/ГІС технології. URL: https://kaylas.aero/?utm_source=chatgpt.com&lng=uk
 4. EOSDA Forest Monitoring. URL: https://eos.com/uk/products/forestmonitoring/?utm_source=chatgpt.com
 5. Геоінформаційна система для управління лісовим господарством. URL: <https://magneticonemt.com>.
 6. Інституційний Репозитарій Білоцерківського НАУ. URL: <http://rep.btsau.edu.ua>.
 7. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>.
 8. Навчальна он-лайн платформа БНАУ – Moodle. URL: <http://www.teach.btsau.net.ua>.
 9. Пошукова система Google. URL: <http://www.google.com.ua>.
 10. Вільна пошукова система Google Scholar. URL: <http://www.scholar.google.com.ua>.
 11. Каталог освітніх курсів курсів EdEra. URL: <https://ed-era.com/courses>.
 12. Навчальний курс на платформі Prometheus. Лідерство у команді: становлення лідера. URL: <https://prometheus.org.ua/prometheus-free/team-leadership>.